

Pau Alabajos Ferrer portaveu del grup municipal de Compromís per Torrent, s'adreça al Ple de la corporació municipal de **Torrent** per a presentar per al seu debat, i si escau aprovació, la següent:

MOCIÓ SOBRE LA PLAGA DE *DELTOCOCCLUS ABERIAE* O "COTONET DE SUD-ÀFRICA"

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

La plaga *Delottococcus aberiae*, o "cotonet de Sud-àfrica" és forana, no existent ni al País Valencià ni en l'Estat espanyol amb anterioritat al 2009. Plaga que va entrar en el nostre territori per importacions procedents de tercers països. És en els primers mesos de 2009 quan es detecta en la població de Benifairó de les Valls (València) en observar els llauradors unes deformacions molt intenses en els fruits de tarongers i clementines, per la qual cosa ho comuniquen al servei de protecció de vegetals de la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat Valenciana.

Com era de suposar la plaga va arribar uns anys abans i va anar implantant-se en aquella zona, fins a arribar a notar-se els seus danys amb intensitat. És en aquest moment, en el de la constatació dels greus danys, quan es procedeix a estudiar-la per a identificar a l'insecte que els provocava, arribant els experts a la conclusió que ens trobem davant l'espècie *Delottococcus aberiae*, originària de l'Àfrica subsahariana, per la qual cosa es considera que la seua entrada en la Península es va produir per la importació de cítrics de Sud-àfrica que s'havia realitzat anys abans pel Port de Sagunt.

El primer que cal aclarir és que es va actuar de mala fe important fruits amb plagues d'altres països. Segon, que al ser el control d'entrada en frontera competència estatal, la inspecció fitopatològica en l'Estat espanyol correspon al Ministeri d'Agricultura. La falta de rigor en el control de les importacions, sense llevar responsabilitat als exportadors de Sud-àfrica i els importadors de fruita, és negligència del Ministeri. Aquest organisme sempre ha estat sota la direcció política de dos partits: PP i PSOE. Valga això per a assenyalar que, quan els seus representants al País Valencià trauen pit en defensa d'allò valencià, obliden reclamar als seus a Madrid major contundència i

tindre un comportament responsable en les seues competències. Per tant, sense mitges tintes, s'ha d'afirmar que qui ha fallat és Madrid i els partits que governen des de Madrid. Ara, la seua falta de gestió ha repercutit i repercuteix en els nostres agricultors, víctimes del menyspreu cap als valencians i la seua agricultura.

En l'actualitat ens trobem en pitjors circumstàncies en el control d'entrada de productes hortofructícoles, ja que també es realitza en altres ports europeus, com Rotterdam, per on estan entrant noves plagues que destrossen l'agricultura. Ni el Govern central de Madrid, ni el de Brussel·les, ni els nostres eurodiputats es preocupen per solucionar aquesta qüestió o que s'establisca un control d'entrada exhaustiu en fronteres.

Des de la detecció de la plaga en 2009 fins ara, l'única ferramenta d'acció contra la plaga ha sigut l'ús de plaguicides. Així, productes fitosanitaris que podien ser efectius contra la plaga en un primer moment, deixen de ser-ho quan les plagues comencen a fer-se resistents als verins que s'emprenen i que, a més, repercuteixen negativament sobre insectes útils o sobre la salut mateixa de les persones.

Si recordem l'ocorregut en el cas de la mosca blanca dels cítrics i el Cales noacki, recordaran també uns camps els arbres dels quals degotaven exageradament de melassa com a excreció d'aquesta plaga, circumstància que feia que fóra difícilment controlable mitjançant productes fitosanitaris. L'aparició d'una matèria activa mitjanament eficaç (butocarboxim) semblava la solució. No obstant això, era un cost afegit i prompte van començar les generacions resistents al producte. Va ser la introducció d'un parasitoide anomenat Cales noacki, la solució definitiva a aquesta plaga. Vam tenir la sort de la seua aclimatació al nostre clima i hui, la mosca blanca no suposa un risc gràcies a aquest xicotet insecte, que es troba en totes les èpoques de l'any i en tots els seus estats de desenvolupament.

En definitiva, aquesta experiència ens confirma que les polítiques de control de plagues han de realitzar-se amb visió de futur. És en aquest camí on ha estat Compromís en la Generalitat des que es va formar govern en el 2015. En 2016 amb el nou pressupost van poder començar noves línies de solució. Concretament, és en aquell moment quan comença a estudiar-se més a fons aquesta plaga i a valorar-se

la possibilitat de control mitjançant parasitoides o predadors. En aquest sentit es van signar dos convenis amb la Universitat Politècnica de València que han donat resultats clarificadors, com la sintetització d'una feromona atrapadora del *Delottococcus aberiae* i la cerca d'un depredador d'aquest. Si la Conselleria d'Agricultura, gestionada per Compromís, no haguera iniciat aquelles dues línies d'investigació contra la plaga del cotonet de Sud-àfrica, ara ens trobaríem amb els plaguicides prohibits per la UE i sense cap solució.

Toca ara reclamar a l'actual Govern sensibilitat pels llauradors. A més d'autoritzar la solta massiva del parasitoide, haurien d'aprovar ajudes per als perjudicats per aquesta plaga.

Així, i després de saber d'on venim, hem de tindre clar cap a on anem. Per tot allò exposat amb anterioritat, des de Compromís presentem les següents

PROPOSTES D'ACORD

PRIMER .- La urgent autorització sota supervisió estatal, per part del Ministeri a les comunitats autònomes, de la solta massiva del parasitoide *Anagyrus aberiae*, que s'ha demostrat eficaç amb la lluita contra aquesta plaga, ja que la competència en la seua solta és estatal.

SEGON .- Establir un pressupost estatal per a ajudar als perjudicats per aquesta plaga, dotant d'ajudes per a construir amb urgència insectaris de reproducció del parasitoide que combat el *Delottococcus aberiae*.

TERCER.- Exigir als partits que configuren el Govern Estatal a exercir la necessària pressió per a l'augment del control als ports i aeroports, de productes hortofructícoles, tant en els estatals com en els europeus, principalment el de Rotterdam, pel qual entren els majors volums de cítrics sud-africans.

Torrent, a 8 de juliol de 2020

Sr. Alcalde President de la Corporació Local de Torrent